

- др.; под ред. А. Н. Царенко. Сумы : ИТД «Университетская книга», 2004. 269 с.
11. Рыбалко В. П. Проблемы производства свинины в странах СНГ // Свиноводство, 2010. № 7. С. 48–49.
 12. Свинарство : монографія / [В. М. Волощук, В. П. Рибалко, М. Д. Березовський та ін.]. К. : Аграрна наука, 2014. 587 с.
 13. Сучасні методики досліджень у свинарстві. Полтава, 2005. 228 с.
 14. Технологія виробництва продукції свинарства : навчальний посібник / [В. С. Топіха, В. Я. Лихач, С. І. Луговий, Г. І. Калиниченко, О. А. Коваль, Р. О. Трибрат]. Миколаїв : МДАУ, 2012. 453 с.
 15. Черненко А. В. Відтворювальні якості свиноматок при різних способах утримання // Вісник аграрної науки Причорномор'я. Миколаїв : МДАУ, 2006. Вип. 3(35). С. 85–88.

УДК 677.11.021

ВПЛИВ ФАКТОРІВ МІКРОКЛІМАТУ НА ЯЄЧНУ ПРОДУКТИВНІСТЬ

Любенко О.І. - кандидат с.-г. наук, доцент

Кузнєцова К.М. - здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня
Херсонський державний аграрно-економічний університет, Україна

Птиця виділяє велику кількість тепла, при цьому одночасно в повітря приміщення надходить вуглекислий газ, аміак та сірководень. В приміщенні накопичується тепло і волога, підвищується концентрація шкідливих газів. Практикою виробництва доведено, що високий рівень продуктивності птиці досягається тільки в тому випадку, якщо фактори мікроклімату в приміщенні точно визначені і суворо регулюються.

При температурі повітря нижче даної межі частина корму іде на підтримку тепла в організмі. При високій температурі повітря у птиці апетит зменшується. Висока вологість сприяє простудним захворюванням птиці.

На здоров'я і продуктивність птиці впливає хімічний склад повітря в приміщенні. Аміак, сірководень, вуглекислий газ зменшують опір організму птиці проти захворювання.

Кури-несучки дуже вразливі до температури, на них негативно впливають як низькі температурні режими, так і високі. Негативний вплив на організм курей-несучок може нанести температура нижче 5 °С і вище 24°С. Коли температура середовища висока, тоді порушується віддача тепла через поверхню тіла птахів. Птахи починають частіше дихати компенсуючу тепловіддачу, але якщо це не допомагає, то температура тіла збільшується і це може стати причиною загибелі. Для того, щоб кури-несучки були здоровими та добре себе почували, вони мають віддавати тепло у приблизно такій кількості – 7,9 Вт/кг живої маси. При оптимальній температурі птиця може віддавати до 3,2 Вт/кг через поверхню свого тіла та приблизно 4,7 Вт/кг через дихання. Таким чином, баланс тепла в організмі буде урівноважений.

Для утримання курей-несучок температурні показники у пташнику мають бути на рівні 14-18°С. Температура вище норми у приміщеннях з утриманням курей-несучок негативно впливає на апетит птиці, через це зменшується несучість, збільшується кількість неякісного яйця, особливо знесення яєць з тонкою шкаралупою.

До температурних змін птиця через власні фізіологічні можливості адаптується на протязі 3-4 днів, для зміни частоти дихання необхідно близько 8-10 днів [1].

Вплив параметрів мікроклімату треба враховувати усі разом, не відокремлюючи їх одне від одного, бо їх вплив є комплексним. Температура повітря впливає на птицю разом із швидкістю повітря та його відносною вологістю.

На теплопровідність та тепломісткість значний вплив має саме вологість у пташнику, якщо вологість знаходиться на високому рівні, тоді відбувається зменшення поїдання кормів, погано засвоюються поживні

речовини, послаблюється імунна система, знижується продуктивність, окислювально-відновлювальні процеси призупиняються, тобто, обмінні процеси стають слабкими.

Якщо у приміщенні висока температура та високий рівень вологості, тоді відбуваються зупинки віддачі тепла у птиці, вона стає слабкою, мало споживає корму і має сильну спрагу. При такому стані відбуваються теплові удари. Не менш негативний вплив має поєднання низької температури з низькою вологістю. Птиця швидко втрачає тепло і починає хворіти через переохолодження [2].

Дослідженнями було встановлено яка температура задовільна для курей яєчного напряму у зимовий час: від 12 до 19 °С при відносній вологості 60-70 %; у літній час 18-24 °С при вологості повітря – 50-70 %.

Оптимальною для росту, функціонування птиці являється вологість повітря у приміщеннях на рівні 60-70 % [3].

Швидкість руху повітря, яке протікає у межах птиці прискорює відведення тепла і вологи, тому дуже важливим на початку вирощування є уникання від протягів, які можуть виникати як при не правильному налаштуванні вентиляційних систем, так і при не правильному розміщенню опалювальних елементів.

Вентиляція у пташниках повинна бути достатньою для попередження перегріву та, у випадку потреби, у згоді з системою обігріву – для видалення надлишкової вологи. Вентиляція дає змогу отримувати чисте свіже повітря, а відпрацьоване видаляє з пташника. [4].

Не менш важливим є вплив освітлення на організм птиці. Недостатність або надлишок світла може негативно впливати на продуктивні властивості курей-несучок. Птиця є дуже чутливою до тривалості та інтенсивності освітлення.

Тривалість світлового дня є головним фактором, який впливає на розвиток статевих органів. Для кращих продуктивних властивостей птиці

використовують штучне освітлення в приміщеннях. Проте занадто збільшений світловий день, може призвести до раннього статевого дозрівання, а це не завжди є нормою і може негативно позначитися на показниках продуктивності.

Існує певний механізм дії світла на продуктивну здатність птиці, а саме на систему відтворення. Цей механізм полягає в тому, що світловий потік через сітківку ока подразнює зоровий нерв. Це подразнення діє на кору головного мозку і зокрема впливає на гіпоталамус. Потім нервовий потік із гіпоталамуса переміщується в гіпофіз. А вже гіпофіз впливає на статеві органи, зокрема на яєчник, тим самим спричиняючи його до вироблення статевих гормонів естрону і естрадіолу. Певне співвідношення даних гормонів вмикає у процес дію яєчника і яйцепроводу. Саме так відбувається процес утворення яєць.

Дорослі кури мають утримуватися при інтенсивності освітлення у приміщенні на рівні 45-50 лк/м². А ремонтний молодняк має утримуватися на рівні – 15-20.

Кури, як правило, потребують 14-16 годин світла в день, щоб відправитися на яйцекладку і, як правило, відкладання яєць призупиняють між листопадом і січнем.

Тривалість світлового дня чинить більший вплив на продуктивність птиці, ніж його інтенсивність. Але потрібно знати, що доцільна освітленість має бути в межах 20-30лк [5].

Мікроклімат є важливим параметром, бо його компоненти впливають на організм птиці на рівні глибоких біологічних процесів. А саме на процесах метаболізму, кровотворення, дихання, обміну газів, на процес терморегуляції, що в свою чергу у завершальному етапі впливає на продуктивні властивості птиці.

Література:

1. Птахівництво і технологія виробництва яєць та м'яса птиці / В.І. Бесулін, В.І. Гужва та ін.; За ред. В.І. Бесуліна. Біла Церква, 2003. 448 с.

2. Микроклимат и его влияние при содержании кур. URL: <https://pticainfo.ru/article/mikroklimat-i-ego-vliyanie-pri-soderganii-kur/> (дата звернення 05.09.2021).

3. Влияние микроклимата птичников на продуктивность яичных кур и ремонтного молодняка. URL: <http://avianua.com/archiv/ptahivnictvo/64/24.pdf> (дата звернення 06.09.2021).

4. Брайан Д.Фейрчайлд. Эффективне вирощування птиці. *Наше птахівництво*. 2021. № 2 (74). С. 38-40.

5. А. Брауни. Что угрожает репродуктивной системе птиц? *Птахівництво. ua*. 2020. № 2 (26). С. 18.

УДК: 636.034

УТРИМАННЯ ВИСОКОПРОДУКТИВНИХ ПОРІД ПЕРЕПЕЛІВ В УМОВАХ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ

Марцинюк О.Ю., здобувач другого(магістерського) рівня освіти біолого-технологічного факультету

Любенко О.І., кандидат с.-г. наук, доцент

Кривий В.В., асистент

Херсонський державний аграрно-економічний університет

Порівнюючи показники виробництва продукції перепелівництва в Україні доведено, що дана галузь може бути рентабельною. Подальший розвиток галузі являє собою важливе джерело поповнення продовольчих ресурсів та сировини, які користуються піднесеним попитом та володіють стійкою конкурентоспроможністю. Тому розвиток перепелівництва заслуговує більшої уваги. Але щоб підвищити виробництво даної продукції необхідно вирішити ряд питань як на регіональному, так і господарському рівнях [1].

Одним з них є система взаємозв'язків між установами управління та виробництва продукції. Вона охоплює вертикальні і горизонтальні зв'язки між всіма суб'єктами від Міністерства аграрної політики України та УААН